

**Bryssel den 24 juni 2026
(OR. en)**

10465/26

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0544(CNS)**

**RECH 279
COMPET 762
IND 410
MI 626
EDUC 268
TELECOM 312
ENER 393
ENV 720
CLIMA 326
AGRI 493
TRANS 416
SAN 475
BIOTECH 79**

A-PUNKTSNOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Rådet
Ärende:	Horisont Europa-paketet: ramprogrammet för forskning och innovation 2028–2034 Det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – Partiell allmän riktlinje

För delegationerna bifogas en reviderad text från ordförandeskapet.

Alla referensbelopp har angetts i avvaktan på att förhandlingarna om den fleråriga budgetramen slutförs.

Bestämmelserna inom parentes är undantagna från den partiella allmänna riktlinjen.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa –
ramprogrammet för forskning och innovation för perioden 2028–2034, om fastställande av
reglerna för deltagande och spridning inom ramen för det programmet och om upphävande
av beslut (EU) 2021/764**

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 182.4,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande³,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

¹ EUT C [...], [...], s. [...].

² EUT C [...], [...], s. [...].

³ EUT C [...], [...], s. [...].

av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 182.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) ska Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation för perioden 2028–2034 (*Horisont Europa*), inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*], genomföras genom särskilda program som fastställer de närmare villkoren för genomförandet, programmens längd och de medel som bedöms nödvändiga.
- (2) I förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] fastställs de allmänna och specifika målen för Horisont Europa, strukturen på och huvudlinjerna för den verksamhet som ska bedrivas, medan detta särskilda program för genomförande av Horisont Europa (*det särskilda programmet*) bör definiera de operativa mål och den verksamhet som är specifika för delar av Horisont Europa. De bestämmelser om genomförande som fastställs i förordning XXX tillämpas fullt ut på det särskilda programmet.
- (2a) För att uppnå bästa möjliga effekt på målen för det särskilda programmet och på de prioriteringar som ska fastställas genom styrningsmekanismerna bör en samordnad strategi för de olika instrument och åtgärder som används för genomförandet av det särskilda programmet säkerställas.
- (3) Det gemensamma forskningscentrumets (JRC) styrelse, som inrättades genom kommissionens beslut 96/282/Euratom⁴, har hörts om det vetenskapliga och tekniska innehållet i det särskilda programmet för JRC:s icke-nukleära direkta åtgärder.
- (4) I detta rådsbeslut fastställs en vägledande finansieringsram för det särskilda programmet.

⁴ Kommissionens beslut 96/282/Euratom av den 10 april 1996 om omorganisation av Gemensamma forskningscentret (EGT L 107, 30.4.1996, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

- (5) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av det särskilda programmet genom arbetsprogram bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁵.
- (5a) Arbetsprogrammen bör syfta till förenkling, flexibilitet och tillgänglighet för sökande. Inom de strategiskt definierade tematiska prioriterade områdena bör en balanserad strategi mellan nedifrån-och-upp-åtgärder och fördefinierade ämnen säkerställas. Arbetsprogrammen bör minska antalet ämnen, förkorta ämnesbeskrivningarna och begränsa ämnen med ett enda projekt, och därigenom främja en öppnare och mer konkurrensutsatt process och ge sökande större frihet att fastställa sina olika vägar för att uppnå de relevanta FoU-målen.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (5b) För att säkerställa en samstämmig och strategisk inriktning i programmet och göra det möjligt för medlemsstaterna att lämna strategiska synpunkter i ett tidigt skede innan arbetsprogrammen utarbetas bör processen för fastställande av strategiska prioriteringar inledas med relevanta analyser, bland annat från observatoriet för ny teknik, framsynsrapporter samt evidensbaserade synpunkter från berörda parter, följt av råd från kommittén för det europeiska forskningsområdet och innovation (Erac). Denna rådgivning bör ligga till grund för kommissionens utarbetande av det fleråriga strategiska dokumentet för Horisont Europa, som omfattar programmets fyra pelare. Den del av det fleråriga strategiska dokumentet för Horisont Europa som omfattar konkurrenskraftskomponenten i pelare II bör vara densamma som den del av EKF:s fleråriga strategiska dokument som omfattar konkurrenskraftskomponenten i pelare II. Den strategiska konstellationen för programkommittén för Horisont Europa bör lämna rekommendationer till kommissionen om Horisont Europas övergripande strategiska inriktning och prioriteringar innan arbetsprogrammen utarbetas. I sin rådgivande roll bör den strategiska konstellationen också fungera som ett forum som ska underlätta samarbete och informationsutbyte mellan medlemsstaterna i frågor som rör denna förordning. Den bör också bidra till att säkerställa samstämmighet och synergier med andra unionsprogram och unionsinstrument, i syfte att maximera effekterna och undvika överlappningar under hela innovationsprocessen. I synnerhet bör lämplig samordning, inbegripet gemensamma möten, säkerställas med den allmänna kommitté som inrättats genom förordning (EU) XXX [EKF], som agerar i egenskap av rådgivare, för att ta itu med frågor av gemensam betydelse som rör forskning, innovation och konkurrenskraft, särskilt de strategiska riktlinjerna och prioriteringarna för konkurrenskraftskomponenten i pelare II i Horisont Europa.

- (5c) Kommissionen bör regelbundet informera programkommittén om de övergripande framstegen i genomförandet av det särskilda programmet och bör i god tid förse den med information om alla åtgärder och komponenter. Detta bör inbegripa information om enskilda projekt vilket gör det möjligt att övervaka varje förslag under hela dess livstid, med uppgifter om framför allt: inlämnade förslag, utvärderingsresultat för varje förslag, bidragsavtal, avslutade och slutförda projekt. Information om resultatet av varje ansökningsomgång och projektgenomförande, som särskilt omfattar: resultaten av varje ansökningsomgång, förslagens utvärderingspoäng och avvikelser från dessa poäng i rangordningen, begärda justeringar av förslagen, resultatet av förhandlingarna om bidragsavtal, projektgenomförande, inbegripet betalningsuppgifter och projektresultat, förslag som godkänts genom en oberoende expertutvärdering, men som avslagits av kommissionen. Information om programgenomförandet, inbegripet relevant information om Horisont Europa, det särskilda programmet, varje särskilt mål och aspekter därav samt synergieffekter med andra relevanta unionsprogram. Information om genomförandet av budgetkomponenterna och delkomponenterna i Horisont Europa.
- (6) Det granskningsförfarande som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 bör användas för antagandet av arbetsprogrammen med hänsyn till det särskilda programmets betydande ekonomiska konsekvenser, med undantag för Europeiska forskningsrådet (EFR), där det rådgivande förfarandet kommer att användas.
- (7) Det särskilda programmet ersätter det särskilda program för genomförande av Horisont Europa som inrättades genom rådets beslut (EU) 2021/764⁶. Rådets beslut (EU) 2021/764 bör därför upphävas.

⁶ Rådets beslut (EU) 2021/764 av den 10 maj 2021 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av beslut 2013/743/EU (EUT L 167 I, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>)

- (8) Det särskilda programmet bör genomföras i överensstämmelse med rättsstatsprincipen och de rättigheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt vara i linje med unionens och medlemsstaternas internationella skyldigheter enligt de internationella instrument som de är parter i, inklusive Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och dess tilläggsprotokoll, samt instrument såsom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll

1. Genom detta beslut inrättas det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation för perioden för den fleråriga budgetramen 2028–2034 (*det särskilda programmet*) i enlighet med artikel 1.2 a i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*].
2. [I detta beslut fastställs det särskilda programmets budget för perioden 2028–2034, reglerna för genomförande av det särskilda programmet och den verksamhet som ska bedrivas inom ramen för det särskilda programmet.]
3. Definitionerna, målen, strukturen och budgeten för Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation som fastställs i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] gäller även för det särskilda programmet.

Artikel 2

Operativa mål

1. Det särskilda programmet ska bidra till de allmänna och specifika mål som anges i artikel 3 i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*].
2. Det särskilda programmet har följande operativa mål:
 - a) Främja vetenskaplig spetsforskning och världsledande forskningsinstitut.
 - b) Stödja forskares rörlighet, utbildning och karriärutveckling.
 - c) Locka framstående forskare till Europa och få dem att vilja stanna.
 - d) Främja och stärka samarbete och tvärvetenskaplighet, bland annat med samhällsvetenskap och humaniora, för att skapa ny kunskap.
 - e) Stärka kunskapsutnyttjandet och uppmuntra till utnyttjandet av forsknings- och innovationsresultat, bland annat genom standardiseringsverksamhet.
 - f) Koppla samman och utveckla forsknings- och teknikinfrastrukturer inom det europeiska forskningsområdet för att tillhandahålla gränsöverskridande åtkomst och maximera användningen av dessa.
 - g) Stödja skapande av och expansion för deeptech-företag och innovativa uppstartsföretag.
 - h) Främja användning av teknik och demonstration av omstörtande innovationer.
 - i) Öka deltagandet av forskningsorganisationer från de länder som omfattas av breddningen av deltagandet och övergångsländer som avses i artikel 19 i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*].
 - j) Främja öppen vetenskap och, där det är möjligt, säkerställa synlighet för allmänheten och öppen åtkomst till resultat.

[Artikel 3

Budget

1. I enlighet med artikel 6.1 i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] är den vägledande finansieringsramen för genomförandet av det särskilda programmet för perioden 2028–2034 fastställd till 175 002 000 000 EUR i löpande priser.
2. Det belopp som anges i punkt 1 i denna artikel ska fördelas mellan parterna i enlighet med artikel 6.2 i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*].

Artikel 4

Arbetsprogram

1. Det särskilda programmet ska genomföras genom de arbetsprogram som avses i punkt 2 i denna artikel, i enlighet med artikel 110 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Kommissionen ska regelbundet och från ett tidigt skede informera den kommitté som avses i artikel 18 om hur genomförandet av det särskilda programmets indirekta åtgärder fortlöper i stort, även för att ge kommittén möjlighet att i ett tidigt skede ge lämpliga bidrag till utarbetandet av arbetsprogrammen.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket ska arbetsprogrammen fastställa

- a) åtgärder, typ av finansiering och tillhörande budget,
- b) de kriterier för stödberättigande och de tilldelningskriterier som fastställs i förordning [*förordningen om Horisont Europa*],
- c) en och samma finansieringssats per åtgärd,
- e) åtgärder för vilka särskilda regler gäller, särskilt i fråga om forskningssäkerhet, äganderätt till resultat, utnyttjande och spridning, överföring och licensiering samt åtkomsträttigheter till resultat,
- ea) ett förfarande för översyn av utvärderingen.

- 1a. De arbetsprogram som avses i punkt 2 ska omfatta den forsknings- och innovationssamverkan som avses i artikel 11.1 b i detta beslut.
2. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta separata arbetsprogram för genomförandet av åtgärder inom ramen för följande komponenter, enligt artikel 1.3. De konstellationer som anges i artikel 18.2 ska ansvara för respektive delar av arbetsprogrammen:
 - a) Europeiska forskningsrådet (EFR), för vilket arbetsprogrammet ska upprättas av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd enligt artikel 7.9 a ii, i enlighet med artikel 18.3. Kommissionen får avvika från det arbetsprogram som upprättas av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd endast i enlighet med artikel 7.4 andra stycket; kommissionen ska i så fall anta arbetsprogrammet genom en genomförandeakt i enlighet med artikel 18.4 och vederbörligen motivera detta.
 - b) Europeiska innovationsrådet (EIC), för vilket arbetsprogrammet ska utarbetas enligt råd från EIC:s styrelse enligt artikel 12.1 b, i enlighet med artikel 18.4.
 - c) Marie Skłodowska-Curie-åtgärder, samhälle, europeiska innovationsekosystem, det europeiska forskningsområdet, forsknings- och teknikinfrastrukturer, breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens, i enlighet med artikel 18.4.
 - d) JRC, för vilket det fleråriga arbetsprogrammet ska ta hänsyn till det yttrande från JRC:s styrelse som avses i kommissionens beslut 96/282/Euratom.
- da) De europeiska partnerskap som bygger på arbetsprogram.

3. [Den forsknings- och innovationsverksamhet som avses i de politikområden som beskrivs i kapitlen IV–VII i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Europeiska konkurrenskraftsfonden*] ska inkluderas i en särskild del av de arbetsprogram som genomför motsvarande specifika mål enligt artikel 3.2 a–d i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Europeiska konkurrenskraftsfonden*]. Arbetsprogrammen ska antas i enlighet med artiklarna 15 och 84 i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Europeiska konkurrenskraftsfonden*].]

Artikel 5

Europeiska partnerskap

1. Europeiska partnerskap ska följa en tydlig livscykelstrategi, bland annat för identifiering, urval, genomförande och övervakning samt utfasning av unionsfinansiering, på grundval av bestämmelserna i denna artikel. Kommissionen och medlemsstaterna ska samarbeta under partnerskapets hela livscykel. I synnerhet ska medlemsstaterna redan i ett tidigt skede involveras i fastställandet av en samstämmig partnerskapsportfölj.
- 1a. Europeiska partnerskap ska väljas enligt ett konkurrensutsatt, öppet, icke-diskriminerande och transparent förfarande baserat på en uppsättning kvantifierbara kriterier och en stark portföljstrategi, vilket leder till en samstämmig och kompletterande uppsättning initiativ. Utöver kraven i artikel 11 i förordning (EU) XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] ska kandidatpartnerskap uppfylla följande urvalskriterier:
- a) Portföljrelevans: övergripande konsekvens och samstämmighet hos partnerskapsportföljen ska säkerställas, förutsatt att kandidaterna uppfyller alla urvalskriterier och uppvisar relevans som del av en strategisk, samstämmig och kompletterande portfölj med åtgärder.
 - b) Kritisk massa: partnerskapens budget (unionens och partnernas bidrag) ska överensstämma med deras varaktighet och säkerställa att resurserna räcker för att finansiera minst en betydande ansökningsomgång per år.

- c) Partnersnas sammansättning: om inget annat vederbörligen motiveras ska offentliga enheter från minst tio medlemsstater och/eller, om så är lämpligt, privata enheter som företräder betydande segment av sina respektive ekosystem delta för att på så vis säkerställa ett brett och balanserat deltagande av viktiga berörda parter.
 - d) Alleuropeisk relevans: partnerskap ska ha alleuropeisk relevans inbegripet brett och diversifierat samarbete i hela unionen, och delta med relevanta forsknings- och innovationsekosystem.
 - e) Uppdragsorienterad strategi: partnerskap ska formulera tydliga, mätbara och tidsbegränsade mål inom löptiden som kan ligga till grund för övervakning, bedömning och utvärdering.
 - f) Genomförandeplan: partner ska på förhand utarbeta en genomförandeplan, inklusive en uppsättning viktiga prestationsindikatorer för att följa framsteg, spridning och utnyttjande, däribland åtgärder för utfasning av unionsfinansiering.
 - h) Äldre verksamhet: i fall där kandidatpartnerskap bygger på föregående initiativ ska tidigare partnerskaps effektivitet, ändamålsenlighet och påverkan visas.
- 1b. Genom hela genomförandet ska europeiska partnerskap säkerställa följande:
- a) Transparenta styrformer och regler, baserade på gemensamma riktlinjer, inklusive uppförandekoder, som säkerställer att partnerskapen fungerar på ett öppet och transparent sätt.
 - b) Kontinuerlig öppenhet för initiativet genom tydliga och transparenta anslutnings- och utträdeskriterier, bland annat genom öppna och konkurrenskraftiga ansökningsomgångar riktade till potentiella nya partnerorganisationer och deltagande av partner och berörda parter från olika sektorer, bakgrunder och discipliner, i förekommande fall inbegripet relevanta internationella sådana med vederbörlig hänsyn till ekonomisk säkerhet och forskningssäkerhet.

- c) Transparens: partnerskapen ska uppvisa transparens när det gäller identifiering av prioriteringar och mål, inklusive förväntade resultat och effekter.
 - d) Flexibilitet genom revideringar i rätt tid av viktiga handlingar, såsom de strategiska forsknings- och innovationsagendorna och övergångsstrategier, vid behov anpassade för att säkerställa relevans och genomförbarhet.
 - e) Kontinuerlig övervakning: inbegripet uppföljning av framstegen i förhållande till en uppsättning partnerskapsspecifika gemensamma indikatorer, såsom parternas bidrag, kostnadseffektivitet och öppenhet gentemot nya partner.
 - f) Detaljerade uppgifter om utvärderingsförfarandet och resultaten från alla ansökningsomgångar inom ramen för europeiska partnerskap, vilka ska göras tillgängliga för programkommittén i rätt tid.
 - g) Datastrategi: en datastrategi ska innehålla bestämmelser om användningen av data som skapats under partnerskapet och säkerställa tillgång till data minst tio år efter dess slut, i linje med Fairdataprinciperna.
 - h) Integrering av små och medelstora företag och expanderande företag: i förekommande fall ska partnerskap utforma tydliga strategier för att främja inkludering av små och medelstora företag och expanderande företag i innovationscykeln, med beaktande av deras specifika behov och utmaningar.
 - j) Om ingen förlängning sker ska europeiska partnerskap genomföra lämpliga åtgärder utifrån de utfasningsåtgärder som ingår i deras övergångsstrategier.
- 1c. Partnerskapsspecifika gemensamma indikatorer ska bygga på de gemensamma indikatorer som definieras i förordning XXX [*hänvisning till prestationsförordningen*] och på de övervakningsrapporter om europeiska partnerskaps resultat som utarbetas vartannat år inom ramen för Horisont Europa 2021–2027.

- 1d. Europeiska partnerskap ska inleda sina slutliga ansökningsomgångar före den 31 december 2034. Europeiska partnerskap ska fastställa och genomföra det bästa övergångssättet. Med hänsyn till de övergångsstrategier som utarbetats på förhand ska partnerskap genomgå en oberoende bedömning för att avgöra om deras mål har uppnåtts, hur lämpliga partnerskapets tillvägagångssätt är och deras fortsatta relevans för unionens politiska prioriteringar. Denna bedömning ska inkludera en rekommendation av de mest ändamålsenliga politiska insatserna för eventuella framtida åtgärder.
- 1e. Om ovanstående krav inte uppfylls får kommissionen minska, tillfälligt dra in eller avsluta unionsfinansieringen eller vidta andra lämpliga åtgärder. Medlemsstaterna ska i god tid underrättas om sådana åtgärder.

Kapitel II

Vetenskaplig spetskompetens

Artikel 6

Europeiska forskningsrådet

1. Kommissionen ska inrätta ett europeiskt forskningsråd (EFR) för genomförande av de åtgärder i del I, ”Vetenskaplig spetskompetens”, i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] som är förknippade med Europeiska forskningsrådet. Europeiska forskningsrådet ska efterträda det europeiska forskningsråd som inrättades genom rådets beslut (EU) 2021/764.
2. Europeiska forskningsrådet ska bestå av Europeiska forskningsrådets oberoende vetenskapliga råd som föreskrivs i artikel 7 och den särskilda genomförandestruktur för Europeiska forskningsrådet som föreskrivs i artikel 8.
3. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska ha en ordförande (*Europeiska forskningsrådets ordförande*) som ska väljas bland ledande och internationellt respekterade forskare och internationellt ansedda forskare.

4. Europeiska forskningsrådets ordförande ska utses av kommissionen genom ett öppet rekryteringsförfarande med en oberoende särskild urvalskommitté. Rekryteringsförfarandet och den utvalda kandidaten ska godkännas av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd. Mandatperioden för Europeiska forskningsrådets ordförande ska vara begränsad till fyra år och ska kunna förnyas en gång.
5. Europeiska forskningsrådets ordförande ska vara ordförande för Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och stå för ledningen av rådet och dess kontakter med den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet och ska representera dess vetenskapliga råd i den vetenskapliga världen.
- 5a. Europeiska forskningsrådets ordförande ska i princip ägna minst 80 % av sin arbetstid åt Europeiska forskningsrådets angelägenheter. Europeiska forskningsrådets ordförande ska av den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet tillhandahållas det stöd som krävs för att Europeiska forskningsrådet ska kunna utföra sina uppgifter.
7. Europeiska forskningsrådet ska följa sina centrala principer som är vetenskaplig spetskompetens, öppen vetenskap, oberoende, effektivitet, ändamålsenlighet, insyn, ansvarsskyldighet och forskningsintegritet. Det ska säkerställa kontinuitet med den verksamhet som Europeiska forskningsrådet utför enligt rådets beslut (EU) 2021/764.
8. Genom sin verksamhet ska Europeiska forskningsrådet, på ett nedifrån-och-upp-baserat sätt, stödja spetsforskning som utförs inom alla områden av viktiga forskare och deras forskarlag som konkurrerar på europeisk nivå, inklusive forskare som befinner sig i ett tidigt skede av sina karriärer.
9. Kommissionen ska stå som garant för Europeiska forskningsrådets oberoende och integritet och säkerställa att dess uppgifter utförs korrekt.
10. Kommissionen ska säkerställa att Europeiska forskningsrådets åtgärder genomförs i enlighet med principerna i punkt 7 i denna artikel och Europeiska forskningsrådets övergripande strategi, som avses i artikel 7.4 a, som fastställs av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd.

Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd

1. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska bestå av upp till 22 oberoende vetenskapsmän, ingenjörer och akademiker med högsta anseende och lämplig sakkunskap, däribland både kvinnor och män i olika åldersgrupper, och säkerställa mångfald vad gäller forskningsområden och olika geografiska ursprung. De ska agera i egenskap av individer, oberoende gentemot utomstående intressen. Kommissionen ska utse ledamöterna i Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd, efter ett oberoende och öppet urvalsförfarande som överenskommits med Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och som inbegriper ett öppet samråd med forskarsamhället och en rapport till Europaparlamentet och rådet.
2. Mandatperioden för ledamöterna i Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska vara begränsad till fyra år och kunna förnyas en gång enligt ett rotationssystem som ska säkerställa kontinuiteten i arbetet inom Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd.
3. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska bland sina ledamöter välja tre vice ordförande, som ska bistå Europeiska forskningsrådets ordförande vid representationen och organisationen av dess arbete. Stöd ska ges till de tre vice ordförandena för att säkerställa att de får lämpligt lokalt administrativt bistånd vid sina heminstitutioner.
- 3a. Ledamöterna i Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska kompenseras för de uppgifter de utför genom arvode och i förekommande fall ersättning för resor och uppehälle.
4. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska utföra sina uppgifter enbart och uteslutande inom tillämpningsområdet och ändamålen för det särskilda programmet. Mot den bakgrunden ska det fastställas följande:
 - a) Den övergripande strategin för Europeiska forskningsrådet.
 - b) Arbetsprogrammet för genomförande av Europeiska forskningsrådets verksamhet.

- c) Metoder och förfaranden för fackgranskning (peer review) och utvärdering av förslag som ska ligga till grund för urvalet av förslag som ska finansieras.
- d) Dess ståndpunkt i varje fråga som ur vetenskaplig synvinkel kan förbättra Europeiska forskningsrådets resultat och inverkan och kvaliteten på den forskning som bedrivs.
- e) En uppförandekod, som bland annat omfattar förebyggande av intressekonflikter.
- f) Förfarandet för val av Europeiska forskningsrådets vice ordförande.

Kommissionen ska avvika från de ståndpunkter som har fastställts av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd i enlighet med första stycket endast om den anser att detta beslut inte har efterlevts. I sådant fall ska kommissionen anta åtgärder för att bibehålla kontinuiteten i genomförandet av det särskilda programmet och uppnåendet av dess mål samt ange och vederbörligen motivera på vilka punkter ståndpunkterna inom Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd frångås.

- 5. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska informera kommissionen om forskningstrender, data och andra frågor som är relevanta för politiskt beslutsfattande och får göra analyser i det avseendet, som kommissionen ska förmedla till medlemsstaterna.
- 6. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och kommissionen ska sammanträda minst två gånger per år för ett brett och rättidigt åsiktsutbyte avseende utvecklingen och genomförandet av Europeiska forskningsrådets strategi och kommissionens politiska beslutsfattande.
- 7. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd är garant för verksamhetens kvalitet ur ett vetenskapligt perspektiv och har fulla befogenheter att fatta beslut om vilken typ av forskning som ska finansieras.
- 8. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska uteslutande agera i Europeiska forskningsrådets intresse, i enlighet med de principer som anges i artikel 6.7. Det ska verka med integritet och redlighet och utföra sitt arbete effektivt och med största möjliga öppenhet.

9. I samband med genomförandet av det särskilda programmet och för att utföra dessa uppgifter ska Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd göra följande:

a) Vad gäller vetenskaplig strategi:

- i) Upprätta Europeiska forskningsrådets övergripande vetenskapliga strategi mot bakgrund av vetenskapliga möjligheter och europeiska vetenskapliga behov.
- ii) Fastställa arbetsprogrammet och utveckla Europeiska forskningsrådets blandning av stödåtgärder i enlighet med dess vetenskapliga strategi.
- iii) Upprätta nödvändiga Europeiska och internationella initiativ för utåtriktad verksamhet och samarbete, för att göra Europeiska forskningsrådet mer synligt för de mest framstående forskarna inom unionen och från resten av världen, i enlighet med dess vetenskapliga strategi.

b) Vad gäller vetenskaplig ledning, övervakning och kvalitetskontroll:

- i) Säkerställa en fackgranskning av världsklass som bygger på vetenskaplig spetskompetens och på helt öppen, rättvis och opartisk behandling av förslag genom att fastställa ståndpunkter med avseende på genomförandet och hanteringen av ansökningsomgångar, utvärderingskriterier, förfaranden för fackgranskning, inbegripet urval av experter och metoder för fackgranskning och förslagsutvärdering, samt nödvändiga regler och riktlinjer, på grundval av vilka de förslag som ska finansieras kommer att fastställas under övervakning av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd.
- ii) Lämna ett förslag på grundval av vilket experter ska utses när det gäller Europeiska forskningsrådets åtgärder för spetsforskning.
- iii) Säkerställa att bidragen från Europeiska forskningsrådet genomförs enligt enkla och öppna förfaranden som bibehåller fokus på spetskompetens, uppmuntrar till initiativ och kombinerar flexibilitet med ansvarsskyldighet genom att fortlöpande övervaka kvaliteten på verksamheten och genomförandet.

- iv) Se över och bedöma Europeiska forskningsrådets resultat och kvaliteten på och inverkan av den forskning som finansieras av Europeiska forskningsrådet och i enlighet därmed utfärda rekommendationer och riktlinjer om korrigerande eller framtida åtgärder.
 - v) Fastställa ståndpunkter i alla övriga frågor beträffande resultatet och effekten av Europeiska forskningsrådets verksamhet och kvaliteten på den forskning som bedrivs inom ramen för denna del av Horisont Europa.
- c) Vad gäller kommunikation och spridning:
- i) Höja Europeiska forskningsrådets globala profil och göra det mer synligt genom kommunikation och utåtriktad verksamhet, inbegripet vetenskapliga konferenser, för att informera forskarsamhället, de viktigaste berörda parterna och allmänheten om Europeiska forskningsrådets verksamhet och resultat samt resultaten av de projekt som finansieras av Europeiska forskningsrådet.
 - ii) Där så är lämpligt, samråda med forskarsamhället, den ingenjörsvetenskapliga och den akademiska världen, regionala och nationella forskningsfinansieringsorgan och andra berörda parter.
 - iii) Regelbundet rapportera till kommissionen om den egna verksamheten.

Artikel 8

Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet

1. Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet ska ansvara för det administrativa genomförandet och utförandet av denna del av det särskilda programmet. Den ska framför allt genomföra utvärderingsförfarandena, förfarandet för fackgranskning och urvalsförfarandet i enlighet med den strategi som har fastställts av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och säkerställa den finansiella och vetenskapliga förvaltningen av bidragen.

Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet ska stödja Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd i utförandet av alla dess uppgifter enligt artikel 7, inbegripet utvecklingen av dess vetenskapliga strategi, dess övervakning av verksamheten och dess översyn och bedömning av vad Europeiska forskningsrådet uppnått samt dess utåtriktade verksamhet och kommunikationsverksamhet. Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet ska också ge tillgång till nödvändiga handlingar och data i dess ägo och hålla Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd informerat om sin verksamhet.

För att säkerställa en ändamålsenlig samverkan med den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet i strategiska och operativa frågor ska ledningen för Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och direktören för den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet hålla regelbundna samordningsmöten.

2. Kommissionen ska säkerställa att den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet följer Europeiska forskningsrådets mål och krav, och endast dessa, på ett exakt och effektivt sätt och med nödvändig flexibilitet. För att fullgöra sina förpliktelser enligt artiklarna 6 och 7 och enligt denna artikel, samt inom ramen för sitt ansvar för genomförandet av budgeten, ska kommissionen
 - a) säkerställa kontinuiteten och förnyelsen för Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd samt tillhandahålla stöd för en stående valberedning som ska utse framtida ledamöter i Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd,
 - b) säkerställa kontinuiteten hos den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet och fastställa delegeringen av uppgifter och ansvarsområden till den, med vederbörligt beaktande av synpunkterna från Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd,
 - c) säkerställa att den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet utför alla sina uppgifter och ansvarsområden,
 - d) utse direktören och ledamöterna i ledningen för den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet, med beaktande av synpunkterna från Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd,

- e) säkerställa att Europeiska forskningsrådets arbetsprogram, ståndpunkterna när det gäller genomförandemetod samt nödvändiga genomförandebestämmelser, inbegripet Europeiska forskningsrådets ansökningsregler och Europeiska forskningsrådets mall för bidragsavtal, antas i rätt tid, med beaktande av synpunkterna från Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd,
- ea) regelbundet och i rätt tid informera och rådgöra med programkommittén i konstellationen Europeiska forskningsrådet om genomförandet av Europeiska forskningsrådets verksamheter,
- f) i egenskap av ansvarig för det övergripande genomförandet av programmet, övervaka den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet och utvärdera dess resultat.

Artikel 9

Marie Skłodowska-Curie-åtgärder

1. Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna ska vara inriktade på forskardriven forskning med ett nedifrån-och-upp-perspektiv som grundas uteslutande på vetenskaplig spetskompetens och stödja forskarnas karriärer, färdigheter, utveckling och rörlighet, med särskild tonvikt på forskare i början av sin karriär, samtidigt som de förblir öppna för alla skeden av karriären.
2. Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna ska vara öppna för alla vetenskapliga områden i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen. I vederbörligen motiverade fall, om särskilda behov uppstår och ytterligare finansiering blir tillgänglig, får Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna inriktas på viss verksamhet inom särskilda tematiska prioriteringar, typer av institutioner för forskning och innovation eller geografiska platser som svar på föränderliga krav och behov från unionens sida när det gäller färdigheter, forskarutbildning, karriärutveckling och kunskapsutbyte, för att uppnå strategiskt oberoende i unionen.

3. Genomförandet av Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna ska

- a) erbjuda attraktiva villkor och möjligheter till karriärutveckling, vilket bidrar till att hantera systemrelaterade problem med instabila karriärvägar och otrygghet inom forskningssektorn; Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna ska aktivt stödja principerna i den europeiska stadgan för forskare som främjar rättvis rekrytering, öppna förfaranden och meritbaserad befordran⁷,
- c) verka för balans mellan arbete och privatliv, mångfald och inkludering och fastställa höga standarder för arbetsförhållandena inom hela det europeiska forskningsområdet.

Artikel 10

Det gemensamma forskningscentrumet

1. Det gemensamma forskningscentrumets (JRC) verksamhet ska komplettera indirekta åtgärder som stöder mer långsiktiga politiska mål. För att uppnå detta samarbetar JRC med internationella, nationella, regionala och lokala berörda parter, bland annat genom avtal om vetenskapligt samarbete.

JRC:s verksamhet ska

- vara flexibel och lyhörd för politiska behov,
- bidra till synergier med andra EU-investeringar,
- vara inriktad på områdena
 - i) vetenskapligt och tekniskt stöd till prioriterad unionspolitik, främst (men inte begränsat till) den som definieras inom ramen för Europeiska konkurrenskraftsfonden och i delarna I, II, III och IV i programmet Horisont Europa,

⁷ Rådets rekommendation av den 18 december 2023 om en europeisk ram för att locka och behålla talanger inom forskning, innovation och företagande i Europa (C/2023/1640).
ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj>.

- ii) kunskapsintegrering och politisk påverkan,
- iii) territoriell utveckling och stöd till medlemsstaterna,
- iv) vetenskaplig spetskompetens och internationellt samarbete,
- v) öppen vetenskap, kunskapsutbyte och kapacitetssuppletering.

Kapitel III

Konkurrenskraft och samhälle

Artikel 11

Forsknings- och innovationssamverkan

1. Forsknings- och innovationssamverkan enligt artikel 15 i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] ska genomföras
 - a) för komponenten ”Konkurrenskraft” i pelare II, i en särskild del av det arbetsprogram som antas enligt artikel 15.1a i förordning [EKF]; denna verksamhet ska omfatta forsknings- och innovationsverksamhet inom de politikområden som beskrivs i kapitlen IV–VII i Europeiska konkurrenskraftsfonden, i enlighet med reglerna i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*],
 - b) för komponenten ”Samhälle” i pelare II i det arbetsprogram som antas enligt artikel 4.2; denna forsknings- och innovationsverksamhet ska syfta till att vägleda samhälls- och kulturell omvandling och stödja evidensbaserat beslutsfattande för framtidsinriktade, resilienta samhällen i syfte att
 - i) förstå effekterna av geopolitiska förändringar, ny teknik, miljö- och klimatförändringar och demografiska förändringar och utveckla åtgärder som behövs för att säkerställa ett sunt, hållbart och resiliellt samhälle och en territoriell förvaltning som tillgodoser medborgarnas välbefinnande,

- ia) främja demokratiska, kulturellt diversifierade, inkluderande, socialt rättvisa, säkra och fredliga samhällen och driva på demokratisk samhällsstyrning och innovation inom offentliga tjänster,
- ib) bevara Europas kulturer och kulturarv och stärka de kulturella och kreativa sektorerna och näringarna.

3. Inom ramen för pelare II i detta program ska stöd ges till forsknings- och innovationsdelen av de EU-uppdrag som inrättats i enlighet med artikel 8 i förordning (EU) 2021/695 fram till 2030. Stöd till forsknings- och innovationsverksamhet om den nya europeiska Bauhausfaciliteten inom ramen för Horisont Europa ska åtföljas av åtgärder med avseende på spridning inom ramen för andra unionsprogram.

Kapitel IV

Innovation

Artikel 12

Europeiska innovationsrådets styrelse

1. Europeiska innovationsrådets styrelse (*EIC:s styrelse*) ska ge kommissionen råd om
- a) den övergripande strategin för EIC-komponenten i del III ”Innovation” i Horisont Europa, med hänsyn till komplementariteten med Europeiska konkurrenskraftsfonden,
 - b) arbetsprogrammet för genomförande av EIC:s åtgärder, bland annat kriterierna för bedömning av förslag och lämplig balans mellan olika typer av finansieringsstöd,
 - c) identifiering av nya tekniska trender i EIC:s portföljer samt strategiska projektportföljer, i komplementaritet och samverkan med observatoriet för ny teknik inom ramen för EKF,

- d) profilen för EIC-programförvaltarna,
 - e) samordning med den rådgivande nämnd för Europeiska konkurrenskraftsfondens garantier, finansieringsinstrument och blandfinansieringsinsatser som har inrättats inom ramen för Europeiska konkurrenskraftsfonden.
2. EIC:s styrelse kan på begäran från kommissionen lämna rekommendationer till kommissionen om
- a) frågor som ur ett innovationsperspektiv kan förbättra och främja innovationsekosystem i hela unionen, resultaten och effekterna av EIC:s mål och innovativa företags kapacitet att lansera sina lösningar,
 - b) kartläggning, i samarbete med kommissionens berörda avdelningar, nationella och regionala myndigheter och andra berörda enheter, av eventuella regelverksrelaterade hinder för entreprenörer, särskilt för dem som beviljats stöd inom ramen för EIC,
 - c) programplanering inom andra delar av det särskilda programmet.
3. EIC:s styrelse ska agera i syfte att uppnå EIC:s mål. Den ska verka med integritet och redlighet och utföra sitt arbete på ett effektivt och öppet sätt.
4. EIC:s styrelse ska bestå av 15–20 oberoende personer på hög nivå från olika delar av Europas innovationsekosystem, inbegripet entreprenörer, företagsledare, investerare, innovationsexperten och innovationschefer, innovativa forskare och experter på tekniköverföring. EIC:s styrelse ska bidra till utåtriktade åtgärder och dess ledamöter ska sträva efter att höja prestige för EIC:s varumärke.
5. Ledamöterna i EIC:s styrelse ska utses av kommissionen efter en öppen inbjudan att anmäla nomineringar eller intresse, med hänsyn tagen till behovet av balans avseende sakkunskap, kön, ålder och geografisk och tematisk fördelning.
6. Deras mandat ska vara begränsat till två år och kunna förnyas två gånger.

7. EIC:s styrelse ska ha en ordförande som ska vara en offentlig person med hög profil och med anknytning till innovationsvärlden och ha dokumenterad erfarenhet och en grundlig förståelse för hur man utvecklar innovationer från forskning till marknad och uppskalning.
8. EIC:s styrelseordförande ska ha status som oberoende särskild rådgivare och utses av kommissionen genom ett öppet rekryteringsförfarande. Mandatperioden för EIC:s styrelseordförande ska vara begränsad till högst fyra år och ska kunna förnyas en gång.
9. EIC:s styrelseordförande ska leda arbetet i EIC:s styrelse, förbereda dess möten, fördela uppgifter till ledamöterna och får inrätta särskilda undergrupper. EIC:s styrelseordförande ska företräda styrelsens ståndpunkter i innovationssammanhang och fungera som samtalspartner med kommissionen.
10. Kommissionen ska upprätta en uppförandekod för EIC:s styrelse som främst ska behandla förebyggande av intressekonflikter och brott mot sekretessen. Ledamöterna i EIC:s styrelse ska vid tjänstetillträdet gå med på att följa uppförandekoden.
11. Kommissionen ska ge administrativt stöd till EIC:s styrelse och EIC:s styrelseordförande.

Artikel 13

Europeiska innovationsekosystem

Det särskilda programmet ska stödja följande:

- a) Inrättande av och stöd till sammankopplade knutpunkter i hela unionen som främjar samarbete och ger forskare, innovatörer, uppstarts företag och expanderande företag tillgång till resurser, partner, individuellt anpassad expertis och skräddarsydda tjänster, bland annat investeringsmöjligheter, första köpare av FoI och innovativa lösningar, företag, experimentanläggningar, forsknings- och teknikinfrastrukturer, kontaktförmedling och nätverksbyggande, entreprenörstalang, coachning och mentorskap.

- b) Verksamhet för att utveckla alleuropeiska innovationsekosystem på viktiga tematiska områden, integrera och stärka starka sidor och potential, skapa och utvidga gränsöverskridande nätverk och samarbete, påskynda spridningen av kunskap och teknik, stödja utveckling av innovations- och entreprenörsfärdigheter och uppbyggnad av gemensamma projekt i ett tidigt skede samt främja integration av kunskapstriangeln – högre utbildning, forskning och innovation samt näringsliv – i hela unionen. Denna verksamhet ska omfatta stöd till Europeiska institutet för innovation och tekniks (EIT) kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper).
- c) Program som stöder innovativa små och medelstora företag, uppstarts företag och expanderande företag att expandera och få tillgång till internationella marknader genom studier av bärkraften på marknaden, platsbaserade innovationsverktyg, samverkan inom forskning och innovation, talangutbyte, individuellt anpassat mentorskap, tillgång till globala investerarnätverk, vägledning om lagstiftning, stöd med lokaliserad marknadsföring och mjuklandningstjänster i målländer och som ska vara sammanlänkade med sammankopplade knutpunkter och innovationssystem.
- d) Andra åtgärder för att stödja utvecklingen av innovationsekosystem och deras konnektivitet, inklusive studier, benchmarking, ömsesidigt lärande mellan innovationsaktörer och samordning av innovationspolitik och innovationsstrategier på nationell och regional nivå, inklusive strategier för smart specialisering.

Kapitel V

Det europeiska forskningsområdet

Artikel 14

Det europeiska forskningsområdet

1. Förverkligandet av det europeiska forskningsområdet ska vara en gemensam insats för unionen och dess medlemsstater. Det särskilda programmet ska hjälpa medlemsstaterna, och i förekommande fall berörda parter och tredjeländer som är associerade till programmet, att uppnå de gemensamt överenskomna mål och prioriteringar som fastställs i pakten för forskning och innovation i Europa⁸ genom att stödja åtgärder i linje med det europeiska forskningsområdets mål och prioriterade område och genom att främja och upprätthålla det europeiska forskningsområdets värden och principer.
2. Enheten för politiskt stöd ska ge medlemsstaterna och, när så är lämpligt, deras regioner, i enlighet med deras interna befogenhetsfördelning inom forskning och innovation, och tredjeländer som är associerade till programmet, praktiskt expertstöd för att utforma, genomföra och utvärdera reformer som förbättrar kvaliteten på deras investeringar, politik och system för forskning och innovation. Den ska bidra till att bygga upp starkare och mer effektiva nationella och regionala system för forskning och innovation och göra det europeiska forskningsområdet mer robust.

⁸ Rådets rekommendation (EU) 2021/2122 av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa, EUT L 431, 2.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>.

Artikel 15

Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens

Inom ramen för komponenten ”Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens” ska det särskilda programmet stödja ett verkligt integrerat och sammanhållet FoI-ekosystem i unionen, med tonvikt på prioriterade området i pakten för forskning och innovation, genom att förstärka tillgången till spetskompetens inom forskning och innovation i hela unionen och prioritera strukturella investeringar och reformer. Skillnader mellan ledande länder och länder som inte presterar lika bra inom forskning och innovation ska åtgärdas genom en differentierad portfölj med verksamhet för att bygga upp en solid vetenskaplig grund, koppla samman aktörer och ekosystem och uppmuntra strukturella politiska reformer på nationell och regional nivå som bland annat har som mål att göra forskningskarriärer mer lockande, öka internationaliseringen, effektivisera FoI-institutionernas förvaltning och styrning och förbättra arbetet för matchning med unionsinitiativ.

Artikel 16

Forskningsinfrastrukturer

1. Det särskilda programmet ska stödja utformning, utveckling, inrättande, omfattande uppgradering och integration av forskningsinfrastrukturer av unionsintresse. Det ska underlätta alleuropeisk tillgång för användare.
2. Verksamhet som rör forskningsinfrastrukturer ska vara inriktad på
 - a) utveckling, konsolidering och effektivisering av unionens miljö för forskningsinfrastrukturer, bland annat genom samordning av kapacitet på unionsnivå och nationell nivå och genom att täcka upp till 20 % av kostnaderna för att inrätta eller i omfattande grad uppgradera betydelsefull ny kapacitet i världsklass,
 - b) förstärkning av den gränsöverskridande tillgången till forskningsinfrastrukturer inom olika områden och sektorer och anpassning till framväxande nya användargrupper, utöver användare inom primärforskning, inklusive små och medelstora företag, uppstarts företag och expanderande företag,
 - c) insatser för att göra forskningsinfrastrukturer mer motståndskraftiga och hållbara och hålla jämna steg med de snabba vetenskapliga och tekniska framstegen,

- d) främjande av datasuveränitet och vidareutveckling av ett nätverk för maskinläsbara forskningsdata som följer Fairprinciperna för sökbarhet, tillgänglighet, kompatibilitet och återanvändbarhet, bland annat genom att expandera och konsolidera det europeiska öppna forskningsmolnet som Europas dataområde för forskning, samt främjande av synergier med de europeiska sektorsspecifika dataområdena,
- da) samarbete och nätverksbyggande mellan forskningsinfrastrukturerna, utbildning och kompetenshöjning av personalen, tillsammans med teknikinfrastrukturer och innovationsekosystem när så är tillämpligt,
- e) förstärkning av europeisk politik för forskningsinfrastrukturer och internationellt samarbete.

Artikel 17

Teknikinfrastrukturer

1. Det särskilda programmet ska stödja inrättande, utveckling och integration av teknikinfrastrukturer av unionsintresse. Det ska underlätta alleuropeisk tillgång för användare.
2. Verksamheten ska vara inriktad på
 - a) utveckling, konsolidering och effektivisering av unionens miljö för resilienta och hållbara teknikinfrastrukturer, bland annat genom samordning av kapacitet på unionsnivå, nationell nivå och regional nivå och genom att täcka upp till 20 % av kostnaderna för att inrätta eller i omfattande grad uppgradera betydelsefull ny kapacitet i världsklass,
 - b) förbättring av synligheten för och användningen av tjänster inom teknikinfrastruktur i hela unionen,
 - c) tillgång för forskare, innovatörer, små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag till teknikinfrastrukturer i hela unionen och stöd till utnyttjande för att påskynda spridning på marknaden,

- d) samarbete och nätverksbyggande mellan teknikinfrastrukturerna, utbildning och kompetenshöjning av personalen, tillsammans med forskningsinfrastrukturer och innovationsekosystem när så är tillämpligt,
- e) stöd till utvecklingen av den europeiska politiken för teknisk infrastruktur.

Artikel 17a

Urvalsprocess för stöd till uppförande eller omfattande uppgradering av forsknings- och teknikinfrastrukturer i världsklass

1. Det särskilda programmet får stödja kostnader för uppförande eller omfattande uppgradering för alleuropeiska kapaciteter av världsklass på viktiga strategiska områden i samordning med nationella och regionala program som maximerar det europeiska mervärdet. Dessa infrastrukturer ska väljas ut genom ett öppet, transparent och konkurrensutsatt förfarande och ha säkerställt ett starkt politiskt och ekonomiskt engagemang från medlemsstaternas sida, med beaktande av det arbete som utförs av Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur (Esfri) (och eventuella ytterligare strategiska forum för teknikinfrastrukturer).
2. Utöver kraven i artikel 18a.2 i förordning (EU) XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] ska infrastruktur uppfylla följande kriterier:
 - a) Belägg för att de föreslagna nya kapaciteterna är av avgörande betydelse och i världsklass, baserat på
 - i) unionens intresse: anpassning till unionens strategiska prioriteringar och krav på betydande gemensamma investeringar från unionen och medlemsstaterna med hänsyn till önskad skala och omfattning samt mobilisering av andra finansieringskällor, när så krävs,
 - ii) vetenskapliga, tekniska och/eller industriella prioriteringar och strategier: väsentlig förbättring på europeisk och internationell nivå,

- iii) åtgärdande av tydligt identifierade kapacitetsbrister: komplementaritet i förhållande till andra infrastrukturer på unionsnivå, anpassning av tillgängliga anläggningar och tjänster till icke tillgodosedda behov hos användarna samt säkerställande av samstämmighet och konsolidering inom forsknings- och innovationsekosystemet,
 - iv) tillträdespolicy och tillhandahållna tjänster: tillhandahållande av effektiv tillgång och tjänster för unionens forsknings- och innovationsgemenskap.
- b) Effektivt genomförande av de nya kapaciteterna med avseende på
- i-a) belägg för ett finansieringsunderskott som inte kan åtgärdas enbart av medlemsstaterna och marknadsmekanismerna,
 - i) styrning och förvaltning,
 - ii) finansiell genomförbarhet och finansiella åtaganden, inbegripet från den privata sektorn,
 - iii) teknisk genomförbarhet, hållbarhet och resurseffektivitet samt en datastrategi.

Kriterierna ska specificeras närmare i arbetsprogrammet.

Kapitel VI

Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 17b

Den strategiska rådgivande rollen för den strategiska konstellationen inom programkommittén för Horisont Europa

1. Den strategiska konstellationen inom programkommittén för Horisont Europa, som definieras i artikel 18.2 a, ska, utöver sin roll som kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011, ge råd till kommissionen och tillhandahålla rekommendationer om
 - a) den övergripande strategiska inriktningen och prioriteringarna för Horisont Europa, med beaktande av de mål som anges i artikel 3 i förordning [Horisont Europa-förordningen] och den process som återges i punkt 1a,
 - b) programmets anpassning till unionens politiska mål inom ramen för processen för fastställande av strategiska prioriteringar,
 - c) samstämmigheten och synergierna mellan programmet och andra unionsprogram och unionsinstrument, särskilt i syfte att maximera effekterna och undvika överlappningar.

Den strategiska konstellationen får också utbyta information om andra frågor som rör detta program.

2. Vid det första mötet i sin rådgivande roll ska programkommitténs strategiska konstellation på grundval av ett förslag från kommissionen, anta en arbetsordning som ska följas när kommittén agerar i sin rådgivande roll.

3. Den ska i sin rådgivande roll hålla ordinarie möten minst en gång om året och dessutom på begäran av en enkel majoritet av medlemsstaterna. Kommissionen ska sammankalla mötena och förbereda dagordningen, efter samråd med medlemmarna i den strategiska konstellationen, i enlighet med den strategiska konstellationens rådgivande uppgifter enligt denna förordning och i enlighet med dess arbetsordning. Gemensamma möten ska anordnas mellan den strategiska konstellationen av kommittén i dess rådgivande roll och EKF:s allmänna kommitté i dess rådgivande roll för behandling av frågor av gemensam betydelse, särskilt de som rör konkurrenskraftskomponenten i pelare II.
4. Medlemsstaterna ska redan i ett tidigt skede involveras i fastställandet av de strategiska prioriteringarna för Horisont Europa i enlighet med följande process:
 - a) Kommissionen ska förse kommittén för det europeiska forskningsområdet och innovation (Erac) med relevanta analyser, bland annat från observatoriet för ny teknik, framsynsrapporter samt evidensbaserade synpunkter från berörda parter, beroende på vad som är lämpligt.
 - b) Erac ska sedan lämna strategiska synpunkter på de övergripande strategiska riktlinjerna och prioriteringarna för forskning och innovation för Horisont Europa.
 - c) Eracs råd ska bidra till kommissionens utarbetande av det fleråriga strategiska dokumentet för Horisont Europa som omfattar programmets fyra pelare, med hänsyn till deras särskilda karaktär. Den del av kommissionens fleråriga strategiska dokument för Horisont Europa som omfattar konkurrenskraftskomponenten i pelare II ska vara densamma som den del av det fleråriga strategiska dokument som avses i artikel 13b.4 iii i EKF-förordningen och som omfattar konkurrenskraftskomponenten i pelare II. Den delen av det fleråriga strategiska dokumentet ska diskuteras vid de strategiska möten som avses i led d.

- d) Gemensamma strategiska rådgivande möten ska anordnas mellan den strategiska konstellationen i dess rådgivande roll och EKF:s allmänna kommitté enligt artikel 13b i förordningen [EKF-förordningen] i dess rådgivande roll, för att behandla allmänna frågor som rör den forsknings- och innovationssamverkan som finansieras genom konkurrenskraftskomponenten i pelare II.
- e) Den strategiska konstellationen ska med hänsyn till det fleråriga strategiska dokumentet för Horisont Europa lämna rekommendationer till kommissionen om Horisont Europas övergripande strategiska inriktning och prioriteringar innan arbetsprogrammen utarbetas.

Processen enligt leden a–e ska äga rum innan de första arbetsprogrammen utarbetas och tre år efter programmets start.

Artikel 18

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Kommittén ska sammanträda i följande konstellationer, med beaktande av den sakfråga som ska diskuteras:

Strategisk konstellation: strategisk översikt av och samstämmighet kring genomförandet av det särskilda programmet med avseende på dess enskilda arbetsprogram, inbegripet med europeiska partnerskap.

- Europeiska forskningsrådet.
- Marie Skłodowska-Curie-åtgärder.
- Samhälle.
- EIC och europeiska innovationsekosystem.

- Det europeiska forskningsområdet och breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens.
 - Forsknings- och teknikinfrastrukturer.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
 4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
 5. Om kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.
 - 5a. Om kommittén inte avger något yttrande när det gäller de genomförandeakter som ska antas, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.
 - 5b. Kommissionen ska regelbundet och från ett tidigt skede informera kommittén om de övergripande framstegen i genomförandet av det särskilda programmet. Den ska särskilt tillhandahålla information om följande: enskilda projekt som gör det möjligt att övervaka varje förslags hela livslängd, resultatet av varje ansökningsomgång och projektgenomförande, och genomförandet av budgetkomponenterna och delkomponenterna i Horisont Europa.
 6. I enlighet med internationella avtal som ingåtts av unionen får företrädare för associerade tredjeländer eller internationella organisationer bjudas in som observatörer till sammanträdena i kommittén för det särskilda programmet i enlighet med de villkor som fastställs i kommitténs arbetsordning och med beaktande av säkerheten och den allmänna ordningen i unionen eller medlemsstaterna.

Artikel 19

Upphävande

Beslut (EU) 2021/764 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2028.

Artikel 20

Övergångsbestämmelser

1. Detta beslut ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna fram till dess att de har avslutats, enligt beslut (EU) 2021/764, som ska fortsätta att tillämpas på dessa åtgärder fram till dess att de avslutas.
2. Finansieringsramen för det särskilda programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för att säkerställa övergången mellan det särskilda programmet och de åtgärder som antagits inom ramen för beslut (EU) 2021/764.

Artikel 21

Ikraftträdande och tillämpning

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2028.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande
